proLékaře.cz | 13.11.2026

Životní jubileum profesorky Soni Nevšímalové

Profesorka MUDr. Soňa Nevšímalová, DrSc. FCMA, emeritní přednostka Hennerovy neurologické kliniky 1. LF UK a VFN se v roce 2015 dožívá v neutuchající aktivitě významného životního jubilea.

Soňa Nevšímalová promovala s vyznamenáním na Fakultě všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze v roce 1963. Po promoci nastoupila jako asistentka Biologického ústavu fakulty, ale postupně přešla na neurologickou kliniku, kterou zastihla na sklonku éry akademika Kamila Hennera. Na neurologické klinice začala působit v pozici sekundární lékařky a v roce 1972 se po atestaci II. stupně stala odbornou asistentkou kliniky. Od 70. let minulého století byla členkou týmu dětského oddělení Neurologické kliniky vedeného doc. Dittrichem, v roce 1980 složila nástavbovou atestaci z dětské neurologie a později mnoho let dětské oddělení vedla. Soňa Nevšímalová se vedle klinické diagnostické a terapeutické činnosti intenzivně věnovala klinické neurofyziologii, zpočátku zejména elektroencefalografii a později i evokovaným potenciálům. V letech 1974 a 1991 obhájila kandidátskou a doktorskou dizertaci, v roce 1984 se habilitovala a v roce 1997 byla jmenována profesorkou neurologie a stala se přednostkou Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze. Od roku 2004 je Soňa Nevšímalová členkou České lékařské akademie.

Jako přednostka kliniky Soňa Nevšímalová navázala na nejlepší tradice Hennerovy školy, nejen po stránce odborné, ale i po stránce lidské. Poskytla široký prostor pro osobní, odborný a vědecký rozvoj pracovníků kliniky. Z pozice své vlastní výjimečné vědecké prestiže podporovala postgraduální studium, doktorská, habilitační a jmenovací řízení klinických kolegů a zároveň vznik nových klinických center a specializovaných oddělení, budovaných v souladu se současnými světovými trendy, včetně velkého vlastního nasazení při konstituci moderního pracoviště pro diagnostiku a výzkum poruch spánku a bdění.

Soňa Nevšímalová byla a je brilantní klinickou neuroložkou s výjimečnou znalostí dětské neurologie, neurodegenerativních a neurometabolických onemocnění, epileptologie a spánkové medicíny, ale je také uznávanou vědkyní a úspěšnou pedagožkou. Od počátku svého působení na Hennerově neurologické klinice se zúčastnila výzkumů týkajících se genealogie nemocí s nadměrnou spavostí, vlivu psychofarmak na spánek nemocných s narkolepsií, spánkové opilosti, sociální situace nemocných s narkolepsií a také prvních popisů spánkové apnoe. Její výsledky z této doby jsou dosud citovány. Dalšími tématy, kterým se Soňa Nevšímalová dlouhodobě výzkumně věnovala, jsou alternující hemiparézy, neurodegenerativní a metabolická onemocnění dětského věku, hereditární neuropatie a spánková deprivace u epilepsie. Od druhé poloviny 90. let 20. století pracuje Soňa Nevšímalová ve spolupráci s prof. E. Mignotem ze Stanfordovy univerzity na molekulárně-biologickém výzkumu narkolepsie. Z této spolupráce vzniklo mnoho přelomových objevů publikovaných v renomovaných časopisech.

Soňa Nevšímalová je autorkou několika významných českých monografií a učebnic a desítek kapitol v dalších českých i cizojazyčných monografiích. Učila několik generací mediků a dovedla k obhajobě několik postgraduálních studentů v oboru neurovědy, z nichž se někteří stali významnými vědeckými a klinickými pracovníky. Je také vyhledávanou přednášející při kurzech postgraduálního vzdělávání neurologie, dětské neurologie a spánkové medicíny, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Profesorka Nevšímalová je členkou mnoha mezinárodních a národních odborných spo-

lečností, samozřejmě včetně České neurologické společnosti ČLS JEP, jejíž čestné členství přijala v loňském roce. Dále je třeba připomenout její už desítky let trvající a hlavně velice prospěšné působení ve výborech Společnosti klinické neurofyziologie ČLS JEP, Společnosti dětské neurologie ČLS JEP (v současné době předsedkyně společnosti), České společnosti pro výzkum spánku a spánkovou medicínu (nyní místopředsedkyně společnosti). Soňa Nevšímalová působila ve vědeckých radách Univerzity Karlovy a její 1. lékařské fakulty, a podílí se na chodu českých a evropských grantových agentur a akreditačních komisí MZ ČR. Za svoji práci byla oceněna mnoha odbornými a společenskými cenami.

Soňa Nevšímalová je jednou z nejrespektovanějších osobností české medicíny a její renomé v oblasti neurologie, dětské neurologie a spánkové medicíny dalece přesahuje hranice našeho státu.

Ad multos annos!

Evžen Růžička a Karel Šonka